

Sygn. akt III KZ 78/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 10 grudnia 2015 r.,

zażalenia **J. B.** na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 września 2015 r., o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 marca 2015 r. (sygn. akt II AKa 27/15)

**p o s t a n a w i a:**

**utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.**

### UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 września 2015 r. odmówiono przyjęcia kasacji od wyroku tego Sądu z dnia 12 marca 2015 r. (sygn. akt II AKa 27/15) z uwagi na niewykonanie zarządzenia tegoż Sądu z dnia 13 sierpnia 2015 r. tj. nieusunięciu braku kasacji w postaci nieuiszczenia stosownej opłaty kasacyjnej.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł J. B., zarzucając mu obrazę art. 554 § 4 k.p.k. przez uznanie, że w sprawach o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie istnieje obowiązek wniesienia opłaty od kasacji, podczas gdy przepis ten stanowi, że postępowanie to jest wolne od kosztów. Ponadto skarżący podniósł, że wezwanie do uiszczenia kosztów nie zostało doręczone jego pełnomocnikowi, a także, że z uwagi na stan psychiczny skarżącego, sąd nie powinien kierować od niego tego typu korespondencji.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji lub ewentualnie doręczenie pełnomocnikowi wezwania do uiszczenia opłaty od kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, jego pełnomocnikowi także doręczono zarządzenie z dnia 13 sierpnia 2015 r. (wezwanie do uzupełnienia braków fiskalnych kasacji), które ten odebrał w dniu 19 sierpnia (k. 767).

Należy także wskazać, że dokonana przez skarżącego interpretacja przepisu art. 554 § 4 k.p.k. w zakresie, w jakim statuuje on, że postępowanie sprawach o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie wolne jest od kosztów, jest niepoprawna. Skarżący zdaje się rozumieć, że chodzi o całe postępowanie, tj. łącznie z etapem kasacyjnym. Zdaniem Sądu Najwyższego przepisy o kasacji mają charakter *leges specialis* w stosunku do przepisów rozdziału 58 k.p.k. i w każdym przypadku wniesienia kasacji (poza zwolnieniami ustawowymi z art. 527 k.p.k.) postępowanie przed Sądem Najwyższym podlega opłacie (tak m.in. w postanowieniu SN z dnia 9 lipca 1996 r., IV KZ 28/96, OSNKW 1996, nr 9-10, poz. 72).

Tymczasowe zwolnienie od obowiązku wyłożenia kosztów, w tym opłaty od kasacji, jest możliwe na podstawie art. 623 k.k., ale zwolnienie takie dokonuje się na wniosek i nie można go domniemywać z samego faktu ustanowienia dla wnioskodawcy, na podstawie art. 87a § 1 i § 2 k.p.k., pełnomocnika z urzędu celem sporządzenia i wniesienia kasacji. Przekonuje o tym treść art. 616 § 2 k.p.k. oraz art. 618 k.p.k., które to przepisy wyraźnie odróżniają należne opłaty od wydatków Skarbu Państwa z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów lub radców prawnych. Z faktu, tymczasowego przejęcia przez Skarb Państwa wydatków związanych z pokryciem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu, nie można wnioskować zwolnienia strony od wszystkich innych wydatków lub wszelkich innych kosztów, w tym opłat, o których mowa w art. 616 § 2 pkt. 1 k.p.k. Należy przy tym podkreślić, że w aktach sprawy brak jest orzeczenia o zwolnieniu wnioskodawcy od kosztów sądowych, a zwolnienia takiego – jak wcześniej wspomniano - nie można „domniemywać”.

Brak jest także podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca nie mógł faktycznie uiścić opłaty od kasacji, ani też nie mógł faktycznie dysponować swoim majątkiem. Faktu tego w szczególności nie można domniemywać z „ustnej opinii biegłego” dotyczącej stanu psychicznego wnioskodawcy przedstawionej w sprawie 3 lata wcześniej.

Mając na względzie powyższe okoliczności należało stwierdzić, że wnioskodawca nie uiściwszy opłaty od kasacji w określonym terminie, spowodował stan uzasadniający wydanie zaskarżonego zarządzenia i orzec, jak w sentencji.